

TALLINNA

POLÜTEHNIK

Nr. 18 (513)

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

XX aastakäik

Reedel, 7. juunil 1968

Kas mandrid lähenevad, kaugenevad...?

Leningradis leidis aset kolmas rahvusvaheline sümposion teemal «Kaasaegsed maakoore liikumised». Seal viibisid ka esinemas meie vabariigist — grupp Eesti NSV Teaduste Akadeemia teadlasi ja Tallinna Polütehnilise Instituudi füüsikakateedri juhataja professor Voldemar Maasik. Temaga ajasimegi juttu selle sündmuse teemadel.

«Mida mõista maakoore liikumiste all, seda pole siiani veel täpselt defineeritud,» ütles professor Voldemar Maasik vestluse sissejuhatajaks. «Et maakoore vertikaalselt liigub, see tähendab üles-alla tõuseb ja langeb, on vastavate instrumentaalsete mõõtmiste abil ammu kindlaks tehtud ja taolised liikumised pannakse kirja maakera paljudes kohtades. Eesti aladel tõuseb maakoore aastas seni- sel andmetel kuni 4 mm, Soomes Põhjalahe kaldal aga kuni 10 mm.

Lõplikku lahendust pole aga siiani leidnud küsimus — kas mandrid omavahel eemal-

duvad või lähenevad — või teisiti öeldult — kas toimub mandrite triiv.»

«Taoliste uurimistööde eesmärgiks on?»

«Nende kaudu loodetakse lahendada rida küsimusi Maa sisemise ehituse kohta. Eelkõige huvitab teadlasi väga oluline ja aktuaalne probleem — kas on võimalik määrata ette maavärisemisi ja vulkaanilisi purskeid, et saaks aegsasti rakendada vastuabimõusid kahjustuste vähendamiseks või võtta purustavad jõud kas või osaliseltki inimkonna kontrolli alla.

Taoliste purustusi tekitavate loodusnähtede õigeaegseks avastamiseks püüavad teadlased rakendada geofüüsikalisi uurimismeetodeid. Kuid ka sel teel ei ole siiani veel soovitud tulemusteni jõutud. Isiklikult kaldun arvama, et

siin tuleb kõne alla üksainus võimalus — koostada maavärisemiste ja vulkaaniliste purskete mehhanismi teoreetiline mudel. Kuid selleks on tarvis küllaltki täpselt tunda neid füüsikalisi ja keemilisi protsesse, mis toimuvad maakoore ja koorealuses substraadis.

«Mis on vaja võtta ette maakoore horisontaalsete liikumiste kindlaksmääramiseks?»

«Sümposiooni ettekannetest ja sõnavõttudest selgus, et selleks avaneb järgmine perspektiivne võimalus — kasutada mandrite triivi fikseerimiseks laserikiirte ja raadiolainete interferentsi.»

«Palume Teid lühidalt seletada, kuidas kasutatakse interferentsi antud ülesannete lahendamisel?»

(Järg 2 lk.)

Keemikute reisilt Soome

Eesti ja soome keemikute vahel on kujunenud tihedad sõprussidemed. Neid tugevdatakse vastastikutunde külaskäikudega. Keemikute päeva eelisel laupäeval asus 22-liikmeline eesti keemikute delegatsioon, kelle koosseisu kuulus ka kolm Tallinna Polütehnilise Instituudi esindajat — prof. H. Raudsepp, dots. L. Schmidt ja nende ridade kirjutaja — teele «Tuhanda järve maale.»

Soomes veedetud nelja päeva kestel külastasime Turu ja Helsingi ülikooli ja Helsingi Tehnikaülikooli ning Porvoo lähedal asuvat aktsiaseltsi «Neste» naf-

tatöötlemistehast. Samuti tutvusime Helsingi ja Turu vaatamisväärsustega. Uudse üritusena toimus käesoleval aastal esimene mõlema maa keemikute ühine sümposion, mille temaatikaks oli füüsikaline keemia. Sümposionil kanti ette kolm tööd eesti keemikutelt Tartu Riikliku Ülikooli õppejõult prof. V. Palmilt ja Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keemia Instituudi sektorijuhatajalt O. Eisenilt ja K. Läätsalt ning kaks soome keemikutelt — Helsingi ülikooli õppejõult prof. E. Tommilalt ja Turu ülikooli õppejõult J. Paasivirtalt. Ette-

kanded olid huvipakkuvad mõlemale poolele ja näitasid, milliste probleemidega tegeldakse Soome lahe põhja- ja lõunakaldal. Sümposion lõpetati ühise banketiga restoranis «Helsinki.»

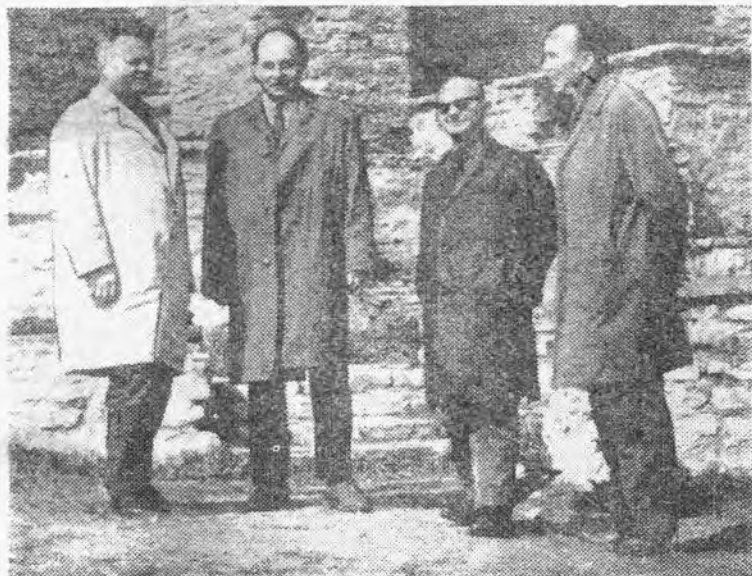
Meie külaskäigul Soome tugevdati seniseid ja loodi uusi sidemeid kolleegide vahel.

Lahkumisel Helsingist soovisid Soome Keemia Seltsi esimees Yrjö Mälkki ja sekretär Sakari Kantele meile head kojujõudmist ja loodud sidemete edasiarendamist vastastikutunde kontaktide tihendamise teel. Meie tänasime Soome Keemia Seltsi külalishukuse eest ja kutsusime naabermaa kolleegid külaskäigule Eestisse.

Järgmiseks ürituseks kahe naaberrihma keemikute koostöö arendamiseks on teine soome-eesti keemikute sümposion tuleval aastal Tallinnas.

E. PIROJA

Külalised Poolast

I. Cieślak (vasakul), V. Maasik, J. Sledzinski ja Z. Zabek tegid peatuse Pirita kioostri varemetses.

Vaade Bukarestist.
Ülikooli Väljak.

Meie külalisteks olid õppejõud doktorid Zbigniew Zabek, Iózef Cieślak ja Janusz Sledzinski ja tehnik Witold Szrednicki Varssavi Tehnikaülikoolist.

Poola teadlaste tähelepanu keskuses seisis meie õppeasutuse gravimeetriaajaam. Seal tegid nad päevade kaupa mõõtmisi ja interpreteerisid mõõtmistulemusi. Enne kodutele asumist küsisime nendelt ühtteist siit saadud muljete üle.

«Kuidas jääte rahule oma tööga Tallinna Polütehnilise Instituudi gravimeetriaajaamas?»

«Jaam on väga hästi konstrueeritud ja varustatud ajakohaste seadmetega. Saavutatud mõõtmistulemused on paremad kui need, mis oleme saanud Varssavi gravimeetriaajas jaa-

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium oma 1968. a. 30. mai seadlusega reorganiseeris Eesti NSV Ministrite Nõukogu Riikliku Kõrgema ja Keskerihariduse Komitee liidulis-vabariiklikuks Eesti NSV Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeeriumiks.

KROONIKA

Nad õpivad Kaunases

Kaheksakümmend eesti noort õpib Kaunase Polütehnilises Instituudis. Neist saavad tekstiilitööstuse spetsialistid. Leedu NSV on tuntud kergetööstusmaa ja tulevaste inseneride õppeplaanis on loengute kõrval tähtis osa praktikumidel ja laboratoorsetel töodel. Üliõpilaste tegevus on mitmekülgne. Mõnede laboratoorsete tööde kaudu õpitakse tundma mitmesuguseid kangaste struktuure.

Sageli käivad üliõpilased tutvumas Kaunase ja Vilniuse kergetööstuse ettevõtete tegevusega.

Pildil: trikootaazieriala üliõpilased Tiina Trull ja Eve Vaidla on praktikumis kudumislaboratooriumis.

Tunnistati parimateks

TPI ÜTÜ nõukogus arutati ringide tööd. Hindamiskomisjonile esitasid päevikud ja aruanded oma töö kohta vaid neli ringi kahekümnest. Need olid ateismiklubi «Atheos», NLKP ajaloo, toiduainete tehnoloogia ja pooljuhtide ring.

Teadusliku uurimistöö alal saavutas pallide süsteemi alusel 40 palli toiduainete tehnoloogia ring. Ringisisese töö eest anti maksimaalne pallide arv (40) pooljuhtide ringile. Üritustest osavõtu poolest ja instituudivälises töös oli tunduvalt teistest ees ateismiklubi. Viimane esitas ka kõige põhjalikumad andmed oma töö kohta. Samuti oli ateismiklubil ka oma külaliste raamat, mille sissekanded tunnustavad ulatuslikest sidemetest teiste instituudiväliste organisatsioonidega. Ainus, mille poolest võistlusjuhendi hindamissüsteem ateismiklubi vastu «töötas», oli teaduslik uurimistöö. Tõsi, teadusliku uuri-

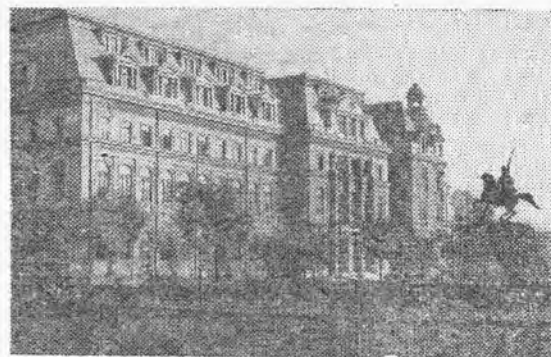
mistöö maht pole seal võrreldes teistega iseenesest mitte väike, aga suure kollektiivi töö oli neil ette kantud mõne autori poolt ja avaldatud vähestes artiklites.

Võistluse käigus selgitati ka meie ringide aktivistid. Et aga pooljuhtide ring ei esitanud oma 5 parema liikme iseloomustusi ÜTÜ töö kohta, siis otsustas hindamiskomisjon anda talle 5 karistuspalli.

Kokkuvõttes kujunes paremusjärjestus järgnevalt:

- pooljuhtide ring — 80 palli, toiduainete tehnoloogia — 75 palli, ateismiklubi — 70 palli ja NLKP ajaloo ring — 67 palli. Ringide poolt esitatud materjalidega on kõigil asjahuvilistel võimalik tutvuda TPI ÜTÜ Nõukogus (A3-122) kuni käesoleva semestri lõpuni.

TPI ÜTÜ Nõukogu aseesimees A. LÖHMUS

mas ja mujal. Mõõdistamise täpsus, millise teie jaamas saavutasime, ületas kõik ootused.»

«Milline mulje jäi teil Tallinna Polütehnilisest Instituudist?»

«Tutvusime prof. Voldemar Maasiku lahkel ettepanekul füüsikakateedri laboratooriumide ja auditooriumidega. Kateedrist ja tema kollektiivist jäi hea mulje. Eriti meeldis meile suund, mida kateeder arendab oma õppe- ja metoodilises töös, s. t. ajakohase tehnika rakendamine õppe- ja teaduslikus töös (optiline tahvel, televisioniseade, planeeritav üliõpilaste tunnikontrolli süsteem jne.). Ka väärib mainimist ruumide ratsionaalne ja otstarbekas sisustamine. Ruume kasutatakse teil maksimaalselt ja eriti õppelaboratooriume. Veel väikesest tähelepanekust

teie õppeasutuses. Teil domineerivad küllalt mõjukalt kell ja kellahelin. Kui see helin kõlab majas, üliõpilased nagu ärkavad eksammimõttisklustest ja seavad sammud auditooriumi poole.

Meil ei kostu kellahelinat ja igati teab oma ajanäitaja kaudu, millal ilmub kohale lektor.»

«Kuidas meeldis teile Tallinn?»

«Tore ja omapärane linn. Eelkõige pakuvad igal sammul uut ja huvitavat vanalinn ja Toompea. Palju õpetlikku andis meile külaskäik Vabaõhumuuseumi ja Ajaloomuuseumi «Rigoletto» etendusel ja väga meeldis meile teie väljapaistva solisti Georg Otsa esinemine. Tema ja Tiit Kuusiku kaudu tuntakse Poolas teie kodumaad kõige paremini.»

Kas mandrid lähenevad, kaugenevad...?

(Algus 1. lk.)

«Kuule tuleks paigutada nurkreflektorid ja suunata reflektoritele laserikiired kahele mandrilt (näiteks Ameerikast ja Euroopast). Laserikiirte interferents laseb määrata mandritevahelise kauguse täpsusega 15 sentimeetrit. Et arvata mandritevaheline horisontaalne nihkumine (lähenev või kaugenev) on umbes 3 sentimeetrit aastas, siis viie aasta pärast tehtav kordusmõõtmine lubab teha mõningaid esialgseid järeldusi mandrite triivist.

Ameerika Ühendriikides ja Šveitsis asuva kahe punkti vaheline kaugus mõõdeti laserikiirte abil veaga 10 meet-

rit. Kuid on käepärast perspektiivid, et lähemal ajal surutakse see viga juba 3 sentimeetri piiresse. Selleks tuleb kasutada väga tundlikke aatomkelli.

Häid tulemusi peaks andma ka raadiolainete interferents, mille puhul on teadlaste abimeesteks raadioteleskoobid.

Taolised teleskoobid on praegu laialdaselt kasutusel ja nende abil avastatakse nn. raadiotähti. Raadioteleskoobi kasutamisel interferomeetrina on vaja toimida vastupidiselt kui raadiotähtede avastamisel, kus otsitavad on suunad ja kaugused. Mandritevahelisel kauguste määramisel on otsitavaks suuruseks aga raadioteleskoobi baas.»

UUSI TEADUSTE KANDIDAATE

Jaan Rohusaar

Ehitusteaduskonna nõukogu eeskaitses väitekirja ehituskonstruktioonide kateedri endine aspirant, praegune Eesti

NSV Riikiiku Kunstiinstituudi arhitektuurikateedri õppejõud Jaan Rohusaar. Töö teemal «Eeltingestatud metallalade töö uurimus» on aktuaalne ja vajalik optimaalsete metallkonstruktsioonide tegeliku olukorra hindamiseks. Dissertatsioon valmis dots. J. Aare juhendamisel.

Jaan Rohusaare väitekirja näitab autori tugevat ettevalmistust teoreetilise ja ka eksperimentaalse uurimistöö rindel. Ametlikeks oponentideks olid prof. K. Protasov Leningradi Raudteetranspordi Inseneride Instituudist, dots. K. Oliik TPI ehitusmehaanika kateedrist ja RPI «Eesti Projekt». Väitekirja aktuaalsust näitab ka üleliiduliste projekteerimisinstituutide huvi töö tulemuste vastu.

Palju jõudu ja indu töö jätkamiseks!

Gennadi Soskind

Moskva Autoteede Instituudis kaitses oma kandidaadiväitekirja TPI laevajõuseadmete kateedri vanemõpetaja Gennadi Soskind. Töö oli pühendatud diiselmootorite kütuseaparatuuri täiustamisele ja sai kõrge hinnangu. Märkigi ära dissertatsiooni suurt aktuaalsust, teoreetilist taset ja praktilist väärtust, samuti asjaolu, et autorit tuntakse paljudes asutustes ja ettevõtetes hea eriteadlasena.

Kohal viibinud 21 teadusliku nõukogu liiget andsid üksmeelselt poolt-hääle. Hääletajaist olid 19 doktorid-professorid.

Seega omavad nüüd kõik laevajõuseadmete kateedri koosseisulised õppejõud teadusliku kraadi.

Dotsent PEETER MUREL

Inimteadvuse arenemisest

INSTINKT JA TEADVUS

Üleminek materiaalsest inimteadvusele on keerulisemaid filosoofia ja loodusteaduse probleeme.

Elu on teatavalt materiaalse arenemiseaste. Elava materiaalse algelise omaduseks on ärritatavus kui organismi tundlikkuse avaldus. Sellest arenes evolutsiooni protsessis aisting kui keerulisema psüühilise tegevuse alus. Aistingutest on primaarseks nahaaistingud.

Närvisüsteemi keskseks organiks kõrgematel loomad ja inimesel on peaaju.

Iga elusolendi käitumine on bioloogilistest seaduspärasustest, mis moodustavad alama arenemisastmel instinkti.

Instinktiivse käitumise hulka kuulub lindude ja kalade rändamine aastaegade järgi. Samuti kuuluvad instinktiivse tegevuse hulka pesaehitamine lindudel, mesilastel ja sipelgatel. Instink on sünnipärane keeruline kohanimisreaktsioon, mis on välja kujunenud vastava loomaliigi bioloogilises evolutsioonis ja mis säilitab oma otstarbekohasuse teatavates kindlates keskkonna tingimustes.

Kui ümbrus muutub, siis peab muutuma ka instinkt, et vältida vastava organismi väljasuremist.

Instinktiivse käitumise muutmine uutes tingimustes nõuab juba ajutegevuse algmeid. Teiste sõnadega — endiste loomlike refleksi asemel peavad uues keskkonnas tekkima tingrefleksid, nagu seda kujukalt näitasid akadeemik I. P. Pavlovi katselised uurimused.

Nende uurimuste tagajärjel oli võimalik kindlaks teha kõrgemate loomade analüütiliste võimete mehhanism. Reflekside teooria aitas seletada ka inimese mõtte-, tunde- ja tahtetegevust. Need on samuti reflektorsed tegevused, millel on ainult mõned spetsiifilised omadused, mis on tingitud nende protsesside suuremast keerulisusest.

I. P. Pavlov ütles, et kõrgemate loomade närvitegevuse uurimisest üleminekul inimese uurimisele on tarvis vaid lisada kõne-reflekside uurimine, mis aitab mõista puhtnimikku mõtlemist. Üle minnes inimteadvuse uurimisele peab loodusteadus otsima endale liitlast inimkonna ühiskondlikust arenemisloost, neist ühiskondlikest seaduspärasustest, mis põhjustasid kogu inimapsüühika ümberkujundamise ja määrasid mõtlemise ja kõnelemise arengusuuna.

F. Engels annab meisterliku ülevaate inimapsüühika arengust ja näitab, et inimese mõtlemise ja kõne arenemise eeltingimuseks oli töö ja ühiskondlik tootmine.

Inimese oluline erinevus teistest loomadest, kes ainult passiivselt kohanevad loodusele, seisneb tema aktiivses looduse ümberkujundamises tööriistade abil vastavalt tema tarvetele.

Tööprotsessis muutub ja areneb ka inimese mõtlemise spetsiifika.

Arenemise algastmel inimene oli veel kaua instinktide võimuses ja tema mõtlemine oli väga algeline. Alles hiljem, rööbiti ühiskondliku tootmistevõime arenemisega toimus kvalitatiivne murrang inimapsüühikas, mille tagajärjel inimene hakkas mõistma oma suhtumist ümbritsevasse keskkonda. Inimesel tekkis teadvus, mis on algusest peale ühiskondlik produkt ja jääb selleks kuni eksisteerib inimühiskond.

Esialgul oli teadvus ainult teadvustatud instinkt ja alles hiljem muutus see ühiskondliku olemise teadvuseks.

Inimese arenemise kõrgemal astmel ei määra tema tegevust enam instinktiivsed tungid ega bioloogilised impulsid, vaid teadvuse juhtiv jõud. Sellega on seletatav asjaolu, et arenenud ühiskondliku teadvusega inimene on valmis ignoreerima eluhoiu instinkti ja ohverdama oma elu, kui seda nõuab ühiskondliku kohuse täitmine või vastav ideeline hoiak. Sellise hoiaku loomine on ühiskondliku kasvatus ülesanne.

Lõppes kolmas hooaeg

Rahvusvaheliste Suhete Klubi tõmbas oma kolmandale tegevushooajale joone alla. Vaagiti viimase aasta toimetamisi-tegemisi ja peeti aru, kuidas järgmisel hooajal klubi tegevust edendada. RSK president Rein Erm e informeeris kokkutulnud arutelust ELKNÜ TPI Komitee bürool, kus hiljaaegu vahetati mõtteid mainitud klubi senise tegevuse üle ja anti teada mitmeid soovide RSK ja komsomolkomitee vahelise koostöö paremaks korraldamiseks.

Õppeaasta kestel koguneti rohkem kui tosinal korral, et pida aru poliitikaprobleemide üle nii laias maailmas kui ka sise-maal. Nii mõnegi poliitikasündmuse sasikera lahtiharutamisel olid klubi liikmetel abiks instituudi õppejõud Boris Tamme, Hardi Kroon ja Leo Kahk. Klubil käisid külas ka väliskommentaaritorid Simon Joffe Eesti Raadiost, Toomas Alatalu Eesti Televisioonist ja Daniel Toim ning Mati Uuesson ühingust «Teadus». Keda aga näha ei olnud, see oli komsomolkomitee juhtkond. Esimene sekretär, tõsi küll, korra käis, aga ideoloogiasektori juhid ei saanud sellegagi hakkama. Esineti nooremate kursuste tudengite ja ka muu linnarahva ees ühingu «Teadus» korraldusel. Võeti osa üle-eestilisest rahvusvaheliste suhete ringide meetodilisest konverentsist.

Oli ka vajaka jäämist (kasin osavõtjate arv nii mõnelgi üritusel, arusaamatused ruumide leidmisel, uute liikmete kaasatõmbamine jne.). Tuli ette ka kriitikat (Ahto Vellamaa komsomolikonverentsil). Selleks puhuks jäigi lahendamata kvantiteedi ja kvaliteedi probleem. Palju siis peab olema liikmeid ühel huvialaklubil? Milline peab olema RSK osa instituudis tehtavas ideoloogilises töös, milline ideoloogiasektoritel?

RSK viimasel koosistumisel tehti konkreetsed ettepanekud eeltoodud ebakõlade kõrvaldamiseks. Loodetavasti arutab ELKNÜ TPI Komitee büroo need ettepanekud läbi, et meie koostöö järgmisel hooajal paremini laabuks.

Jüri Engelbrecht

TPI ehitusteaduskonna nõukogu ette ilmus oma väitekirjaga ka ehituskonstruktioonide kateedri aspirant Jüri Engelbrecht.

Töö teema «Negatiivse kõverusega rippkatuste töö uurimine» on aktuaalne ja vajalik ratsionaalsete rippkonstruktsioonide laialdasemaks ellurakendamiseks. Töö valmis prof. H. Lauulu ja dots. V. Kulbachi juhendamisel ning on vääriliseks täienduseks ehituskonstruktioonide kateedri sellesuunalisele uurimistööle. Autor näitas oma küpsust nii teoreetiliseks kui ka eksperimentaalseks uurimistööks ja kaasajase matemaatilise aparatuuri valdamist. Ametlikud oponentid Moskva Ehitusinseneride Instituudi metallkonstruktsioonide kateedri juhataja prof. J. Belenja, TPI ehitusmehaanika kateedri dotsent R. Räämet ja instituuti «Eesti Projekt» rõhutasid Jüri Engelbrechti uurimistöö teoreetilist ja praktilist tähtsust, sest ta annab projekteerijale väärtusliku relva rippkonstruktsioonide arvutamisel üleskerkivate keerukate küsimuste lahendamiseks.

TPI ehituskonstruktioonide kateedri rippkonstruktsioonide

alased uurimistööd on leidnud tunnustust nii üleliidulises kui ka rahvusvahelises ulatuses. Kateedri rahvusvaheliste sidemete tugevdamise on andnud olulise panuse ka dissertant, kes praegu viibib stažeerimisel Praha Tehnikaülikoolis.

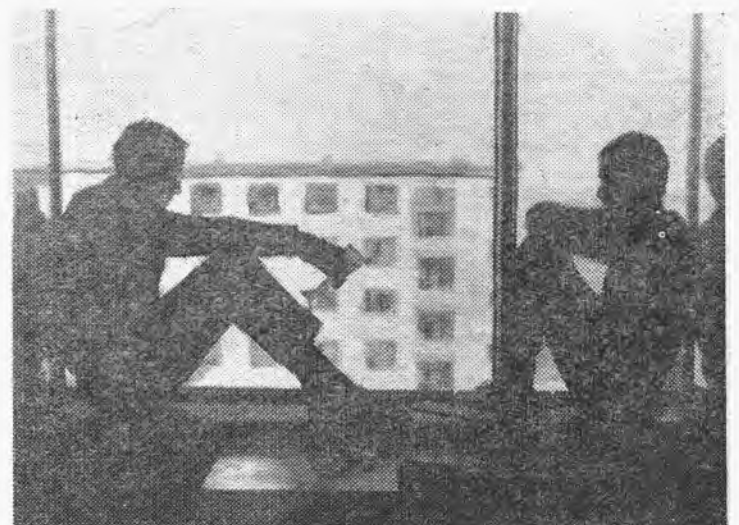
Kolleegid TPI ehituskonstruktioonide kateedrist soovivad värskele teaduse kandidaadile edu tema edaspidises uurimistöös!

jõudis kaupluste riulitele ja sealt juba massiliselt ostjate kätte, oli üllatus ja ka pettumus suur. Väljanne on sisult kokaraamat.

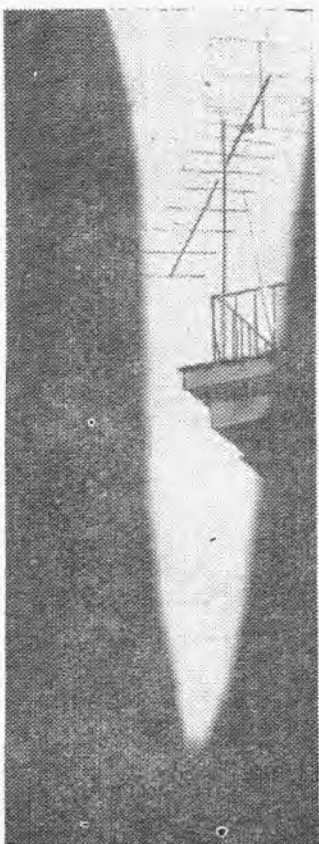
SIIT ja SEALT

Walsalli linnapea (Inglismaa) ütles, et ta on oma aastase ametiaja kestel tervelt 21 naela raskeks läinud. Linnapea esimene kodanik märkis, et selle aja jookul tuli tal viibida 250 korda külalisena lõuna- või õhtusöögil ja sama arvukalt ka osa võtta kella-viie-teest.

Dotroidis ilmus grupi meeste tellimisel raamat «Mida peab iga abielunaine teadma.» Kui raamat

Mis sobiks Tiit Kallaste sellele fotole allkirjaks?

N. Šarubini foto

Saabuvad eksamid, mis nõuavad suurt vaimset pinget ja füüsilist vastupidavust. Keskmise tudengi aju hakkab sel perioodil «statistiliste andmete» alusel vähemalt kümme korda intensiivsemalt tööle kui tavalisel ajal. Sellise suure energia-kulu katmiseks peab erilist tähelepanu pöörama korralikule toitumisele. Suures õppimistuhinas ei tohi söömist unustada.

Sööma peab vähemalt kolm korda päevas, kusjuures päevasest toiduhulgast peab hommikusöök katma 25–35%, lõuna 40–50% ja õhtusöök 15–25%. Päevase toidu kalorsus on meesüliõpilastel 3200–3400 kcal ja naisüliõpilastel 2600–2900 kcal sõltuvalt kehakaalust. Üliõpilased, kes intensiivselt te-

gelevad kehakultuuriga, peavad oma päevast toiduratsiooni suurendama kuni 25% võrra.

Arvestades vaimset pinget, tuleb erilist tähelepanu pöörata toidu koostisele. Üliõpilase toit peab esmajoones sisaldama küllaldase koguse loomseid valke (60–70 g), vitamiine ja mineraalainet.

Loomseid valke saadakse peamiselt munast, piimast, kohu-

ju kaloreid ja seega vähendavad meie isu, ei ole neis küllaldaselt valke, vitamiine ja mineraalainet. Üks võileib rohelise sibulaga on palju tervislikum kui kohvisai. Kui aga siiski tekib isu saia järele, siis soovime süüa seda koos piimaga, aga mitte kohvi või teega.

Üliõpilase päevane rasvavajadus ei ületa 80–100 g, sellest

Korralik söömine — edu pant eksamitel

piimast, kalast ja muidugi ka lihast. Kevadine toit on vaene vitamiinide poolest ja kõrgeandunud vitamiinide vajadust ei saa muidu katta kui kasutades polüvitamiine. Kuid ei tohi vitamiinide tarbimisega liialdada ja alati tuleb jälgida pakendile märgitud tarvitamise õpetust. Mineraalainete poolest on eriti rikkad lihtjahuist leib, sepik, köögiviljad ja piimasaadused. Sordijahuist saia ja kondiitritooteid ei ole soovitatav tarvitada, sest kuigi nad annavad pal-

20 g peab olema taimse päritoluga. Kuid intensiivse sportliku treeningu korral võib suurendada rasvarikaste toiduainete tarbimist. Rasvaste toitude kõrvale on soovitatav kasutada värsket köögivilja, milledest on praegu kõige kättesaadavamad lihtsalat, redis ja roheline sibul.

Tühi kõht või ühekülgne toit on üliõpilaste vaenlasteks eksamisesioonil.

Orgaanilise keemia kat. vanem-õpetajad
M. EESMAA ja A. VIRKUS

Raimund Räämet 50

11. juunil täitub ehitusmehaanika kateedri dotsendil Raimund Räämetil 50 eluaastat.

Juubilar sündis Tallinnas ja siin möödus ka tema lapse- ja koolipõlv. 1936. a. lõpetas Raimund Räämet Tallinna Poeglaste Reaalgümnaasiumi. Aastal 1938 astus ta Tallinna Tehnikaülikooli ehitus- ja mehaanikateaduskonna chitussakonda. Juba üliõpilasena paistis Raimund Räämet silma oma andekuse ja töökuse poolest. Seepärast kutsus tehnilise mehaanika kateedri juhataja prof. O. Maddison tema kateedrisse tööle abiõppejõuna. Pärast sõda jätkas Raimund Räämet vahepeal katkenud õpinguid ja ta lõpetas Tallinna Politehnilise Instituudi 1947. aastal. Samal aastal astus Raimund Räämet uuesti meie õppeasutuse teenistusse ehitusmehaanika- ja konstruktsioonide kateedrisse. Ta töötas seal algul assistendina ja õige pea edutati vanemõpetaja kohale. Kusjuures ta hakkas lugema ehitusmehaanika põhikursust. Samast ajast alates algas ka dots. Raimund Räämeti teaduslik tegevus. 1954. a. kaitses ta tehnikakandidaadi dissertatsiooni õhukeste kooniliste koovikute stabiilsuse alal. Dots. Raimund Räämeti edaspidinegi viljakas teaduslik tegevus on pühendatud koorikkonstruktsioonide uurimisele. Õppetöö — noorte inseneride kasvatamine on juubilaril alati olnud südamelähedane. Hea õppemetoodika ja nõudlikkusega on ta võtnud oma kasvandike ja kolleegide lugupidamise. Tema teadmised ja kogemused õp-

petöö alal on talletatud mahukasse õpikusse «Ehitusmehaanika I».

Käesolevat juubelit tähistavad kolleegid ehitusmehaanika kateedrist ja ehitusteaduskonnast erilise soojusega. Selleks on põhjust andnud dots. Raimund Räämeti otsekohene ja sõbralik iseloom. Asudes male- või pingpongilaue taha nõuab tema sportimehe hing kompromissitult võitlust ja tema käest ei pääse harilikult kergesti. Kui aga Raimund Räämetilt on vaja nõu või abi ükskõik millises küsimuses, võib olla kindel tema nõuande põhjalikkuses ja siiruses.

Soovime dots. Raimund Räämetile tema elu teise poole kindlalt palju jõudu, edu ja õnne!

KOLLEEGID KATEEDRIST

KAUGÕPPE TEEL

Kõrgema hariduse omandamisel tootmistööd katkestamata on kindel koht meie haridussüsteemis. Leidub meil ju vähe tehaseid ja ettevõtteid, kus töölisi, teenistujaid, tehnikuid või isegi insenere ei õpiki kõrgemates koolides kaugõppe teel. Väga ilmekalt näitab suurt huvi selle õppevormi vastu asjaolu, et kaugõppe teaduskond on praegu instituudi suurim.

Ettevõtetes ja asutustes töötab palju võimekaid noori, kes ei ole veel mitmesugustel põhjustel tõsiselt mõelnud kõrgema hariduse omandamisele. Sageli lastakse mööduda kõige soodsam aeg õpingute jätkamiseks kõrgemas õppeasutuses — keskkooli või tehnikumi lõpetamisele järgnevad aastad, millal koolikursus on veel värskest meele.

Õppetöö põhivormiks on üliõpilaste iseseisev töö õppekirjandusega. Selle juures on üliõpilastel võimalik saada mitmesugust meetodilist abi.

Tallinnas kui ka Kohtla-Järve ja Narva konsultatsioonipunkti-

des toimuvad regulaarselt loengud, harjutused ja laboratoorsed tööd. Seetõttu on nendes linnades elunevaid kaugõppijaid kõige kergem saada igal vajalikul juhul tõhusat abi vahetu õppejõududelt. Mujal elunevad kaugõppijad kutsutakse kahel korral semestri kestel Tallinna, et neile pidada loenguid sõlmküsimustest semestri õppeainetes ja anda konsultatsiooni.

Õppeaeg kestab tehnilistel ja insener-majanduslikel erialadel 5 aastat ja 10 kuud ning majanduslikel erialadel aasta vähem.

Kõik edukalt edasijõudvad kaugõppijad saavad rea soodustusi, milledest kõige tähtsam on iga-aastane 30- või 40-päevane (olenevalt kursusest) tasuta õppepuhkus eksamite ja arvestuste sooritamiseks. Diplomitöö tegemiseks võimaldatakse 4 kuud puhkust. Kui arvatada kokku kõik tasulise lisapuhkuse päevad, mida kaugõppijatele võimaldatakse 5 aasta ja kümnekuise õppeaja jooksul, siis moodustab see peaaegu terve kalendriaasta.

Ameerika sotsioloog Howard C. Lewis sai hakkama sellega, et maalis «Armastuse maakaardi». Vastaval USA kaardil on tingmärkide kaudu näidatud piirkonnad, kus valitseb meeste ülekaal. Värvitoonide abil näitab sotsioloog ühtlasi kätte paigad, kus mehed rohkem raha teenivad kui mujal. Raamatukaupmehed räägivad, et taolistel kaartidel on hea minek.

Tuntud islandi kirjanikult Halldor Kiljan Laxnessilt küsiti arvamust filmikunsti kohta.

«See on nagu Linnutee — säravate tähekestel kõrval ei nähta seal tähti,» vastas sõnameister.

Beiglasest posteljon Michel Sablon Asse linnast tuli toime uue omapärase maailmarekordiga. Ta laulis vahetpidamata kuus tundi ja 40 minutit ja ületas nii kellegi oma kaasmaalase rekordiaja 35 minutiga. Ettekandele tuli sada viiskümmend laulu.

Drawsko järve ühel saarel Poolas ilmub mõne aja pärast külastajate silmade ette vana ajalooline küla. Külamuuseumis ehitatakse hooned ja töökojad uuesti üles kujul, nagu nad olid seal X—XII aastasajal.

Ühe Philadelphia kolledži üliõpilased korraldasid võistluse õlisardiinide söömisel. Võitja Dan Cavuto sai hakkama tervelt 269 kala hävitamisega. Kui sõbrad teda õnnitlema tulid, ütles Dan ainult: «Nüüd on mul otse hiiglaslik janu.»

Keegi Göttingeni elanik sai linna tervishoiuametist kutse tulla laste kaitsesüstimisele. Arstide ehmatus oli päris suur, kui varsti selgus, et kutse saaja elab vanadekodus ja saab varsti 101-aastaseks.

INSENER JA FILOSOOFIA

Küsimus filosoofia tähtsusest inseneritehnilistele töötajatele on leidnud kajastumist ajakirjanduses juba ammu. Rahuldavat vastust pole seni aga leitud. Arutluse käigus püüti näidata filosoofia vahetut kasulikkust praktilises tegevuses.

Näiteks. Liikluse valvedispetšer avastas mõningate arvude ja faktide põhjal raudteevagunite töökõlbmatuks muutumise põhjused. Antud fakti põhjal avaldab tehnikakandidaat P. Sõsvojev sellise mõtte: «...et leida mõrade tekkimise tõeline põhjus, selleks ei piisa ainult faktidest, vaid tuleb leida ka nendevaheline seos, kindlaks määrata rataste töökõlbmatuks muutumise seaduspärasus. Ainult see insener, kes tunneb põhjalikult selliseid dialektilise materialismi kategooriaid, nagu paratamatus ja juhuslikkus, põhjus ja tagajärg jne., suudab seda küsimust õigesti lahendada. See on konkreetne näide tehnika seosest filosoofiaga».

Me võime aga öelda: «See on konkreetne näide, kuidas ei tohi tehnikat siduda filosoofiaga». Selliseid ülesandeid võib lahendada iga insener spetsialsetele filosoofia seadustele toetumata, isegi mitte teades nende olemasolust, analoogiliselt sellele, kuidas enamik inimesi arutleb loogiliste vigadeta, omamata seejuures vähimatki ettekujutust sülogismist.

Selliseid filosoofia vajalikkuse tõendusid uskudes, tuleb imestada, kuidas talupojad, kes pole

P. PROTASENJA, prof. fil. teaduste doktor, filosoofia kateedri juhataja
V. SATSUTA, insener, filosoofia kateedri aspirant. (Valgevene PI ajalehest «Sovetskii inžener».)

midagi kuulnud eitamise seadusest, suudavad kasvata da vilja. Nad pole ju õppinud dialektikat ja ei tea, et «kaer kasvab Hegeli järgi».

Teoreetiliselt on ebaõige siduda filosoofia hädavajalikkust inseneriga, tema võimega lahendada igapäevaseid kitsalt erialaseid küsimusi. Kui insener ei ole veendunud filosoofia kasulikkuses oma tehniliste ülesannete lahendamisel, võib ta hakata kahtlema selle kasulikkuses üldse. Ta hakkab puhtsüdamlikult kaalutlema: «Et edukalt lahendada tehnilisi küsimusi, on küllalt oma eriala heast tundmisest.» On küllalt spetsialiste, kes kogu elu teevad õigeid arvutusi mõtlema ta sellele, miks antud juhul on vaja kasutada seda või teist valemit, kuidas ja kelle poolt see on avastatud. Selline traditsioon on kujunenud kauges minevikus. Juba Engels kirjutas: «...me oleme jõudnud selleni, et enamik inimesi diferentseerib ja integreerib mitte sellepärast, et nad mõistavad, mida teevad, vaid lihtsalt sellepärast, et usuvad sellesse, kuna seni on saadud alati õiged tulemused.» See on töö

ühiskondliku jaotamise tagajärg, mis juba ammu-tingis kitsa spetsialiseerumise ning vajaduse inseneride ja tehnikute järgi, kes täiuslikult valdavad ainult antud tehnoloogiat. Sellised spetsialistid ei ole nakatunud mitte ainult «filosoofilisest indifferentsismist», vaid nad on rahulolematud seepärast, et spetsiaalsetel kursustel neid varustatakse teadmistega, mis ei oma mingisugust seost nende erialaga. Lisaks kinnitab kogu teaduse ja tehnika ajalugu fakti, et suuri teaduslikke avastusi tegid ka need loodusteadlased, kes seisid ebaõigetel filosoofilistel positsioonidel. Nagu märkis Lenin: ainult sellisel juhul ei saa neid uskuda, kui nad püüdsid oma töödest teha filosoofilisi järeldusi ja üldistusi.

Marksismi-leninismi klassikud kriipsutavad tavaliselt alla filosoofia tähtsust teoreetilisel mõtlemisel, loodusteaduse filosoofiliste probleemide lahendamisel, teaduslike faktide üldistamisel, millel on üldmetodoloogiline tähtsus, samuti teaduse ja tehnika ajaloo dialektilisel läbitöötamisel. Pole mingisugust alust selle mõtte ülekandmiseks inimese praktilise tegevuse kitsasse sfääri.

Millise absurdsuse, lihtsustamise ja vulgariseerimiseni võib viia selline dogmaatiline ekstrapoleerimine, on näha «hiinaliku marksismi» näitest, mille lipu all vaadeldakse suurlinnades «arbuuside müümise filosoofilisi probleeme», «juuksuritöö dialektilisi» probleeme jne.

Hämmastust tekitavad mõningad seisukohad NSV Liidu Kõrgema ja Keskerihariduse Ministeeriumi poolt lubatud kõrgemate tehniliste koolide dialektilise materialismi õpikutes. Seal räägitakse näiteks, et filosoofia «võib ja peab juhtuma inimest igas konkreetses tegevuses, iga tööprotsessi teostamisel».

Niisugune kitsalt empiiriline ja puht utilitaarne lähenemine filosoofiale ei tõsta, vaid vähendab tema osa ega vasta tema tegelikule ühiskondlikule funktsioonile. Filosoofia vahetust tähtsusest insenerile kui spetsialistile võib rääkida ainult dialektilise maailmavaate kasulikkuse raames.

Kogemused näitavad, et kui inseneri praktilises tegevuses on küllaldased «surnud kategooriad» ja tema teaduslikkus uurimistöös enamikel juhtudel on vajalik dialektiline mõtlemine, siis teoreetilistes arutlustes, katseliste teaduslike faktide üldistamises ja spetsialisti ühiskondlikus tegevuses «muutub dialektika absoluutseks vajaduseks». Seega loominguuliste otsingutega seotud inseneritegevus arendab inseneri loogilise mõtlemise kultuuri ja omab heuristilist tähtsust.

Marksistlik filosoofia ei või ja ei pea tegelema «kogu olemise», tegelikkuse kõigi faktide ja nähtuste tundmaõppimisega nagu tegeles natuurfilosoofia. Meie filosoofia õpib tundma looduse arenemise ja liikumise, ühiskonna ja teadvuse üldisi seadusi. Ta on tihedalt seotud ühiskonna vaimse ja materiaalse kultuuri kõige erinevamate aladega; ta järeldused on põhjendatud mitte

ainult spetsiaalteadustega, vaid ka kogu inimkonna praktikaga. Siit ei tule aga järeldada, et filosoofia mõjutab inimeste kõiki praktilise tegevuse avaldusi ja veel ebaloogilisem on igast tööoperatsioonist otsida filosoofilisi probleeme ning sellel pinnal määratleda filosoofia kasulikkust.

Inseneri praktilisel tegevusel on kaks külge. Esiteks — tema võimed, tehniline eruditsioon. Teiseks — teadmiste kasutamise meetod, nende avaldumise vorm ja iseloom. Kui esimene neist määratakse kindlaks põhiliselt tehnilise haridusega, siis teine — maailmavaate ja iseloomuga. Inseneri võimed ja teadmised ei ole väärtuslikud ise, vaid tähtis on nende kasutamise tulemus, milline sotsialistlik ühiskonnas suurel määral sõltub indiviidi teadlikkusest ja maailmavaatest.

Teaduslik-tehnilise progressi kaasaegne etapp esitab suuri nõudmisi inseneride teoreetilisele mõtlemisele. Tehnoloogiliste protsesside tormilise arengu ja uute tootmisharude tekkimise ajastul insener ei või mõttetult täita kogu elu ainult ühtesid ja samu operatsioone. Tingimustes mil tootmine muutub teaduse tehnoloogiliseks kasutamiseks, nõutakse insenerilt teaduslike teooriate sügavamat mõistmist, järelikult ka filosoofilist mõtlemist.

(Jürgneb)

Polütehniliste instituutide I spartakiaadil

TPI korvpallurid võistlesid Riias Balti liiduvabariikide polütehniliste instituutide spartakiaadi võistlustel korvpallis. Naiskondade turniiril pidi TPI naiskond (T. Tomson, A. Härma, A. Kivimaker, I. Laas, M. Lillepea, E. Eisen, R. Ilves ja H. Kristenprun) alla vanduma tugeva-koosseisulistele RPI 50:62 (22:25) ja KPI 29:67 (13:31) naiskondadele. Turniiri võitis Riia PI.

Turniiri esimesel päeval kohtus TPI meeskond (A. Järv, P. Kokk, E. Parbo, A. Brosman, H. Puhm, I. Jurno, A. Paist ja J. Kajari) Riia Polütehnilise Instituudiga.

Algedu saavutas TPI 9:4, kuid edaspidi ei suudetud kohaneda vastaste maa-ala kaitsega ja poolaeg kaotati 22:25. Teisel poolajal mäng paranes ja 30. minutil juhtis juba TPI 36:35. Mängu lõpuminutitel olid kindlamad TPI korvpallurid, kes võitsid kohtumise 62:50. Väga hästi ja resultatiivselt mängisid P. Kokk ja J. Kajari, saavutades vastavalt 17 ja 10 punkti.

Esikohta otsustavas mängus Kaunase Polütehnilise Instituudi vastu mängisid TPI korvpallurid kindlamini ja paremini. Vaatamata sellele, et KPI mängijad olid Riia kolleegidest tehni-

liselt paremad, tuli võit seekord kergemini. Poolaeg võideti 39:29 ja kogu mäng 81:70. Resultatiivsemateks mängijateks olid E. Parbo ja A. Brosman — kumbki 19 punkti ning P. Kokk — 18 punktiga.

Turniiri paremusjärjestus meeste jaoks kujunes järgmiseks: I—TPI, II—KPI, III—RPI.

J. DUDKIN

Korvpallurid Soomest

Meie meeskorvpallurite kevadsemestri viimaseks võistluseks oli sõpruskohtumine Helsingi Tehnikaülikooli üliõpilassportlastega. Kahjuks ei saanud külalised oma parimas rivistuses. Vastavalt sellele tegi ka meie meeskond mõningaid muudatusi oma põhikoosseisus.

Traditsiooniline suveniiride vahetamine ja juba kõlaski avavile. Kohe esimestest mänguminutitest oli meie paremus ilmne. Teisel poolajal oli väljakul peaaegu täielikult teine koosseis, kes näitas ennast ka igati tubli- na. Järjekordse sõpruskohtumise võitsid meie tudengid 88:50.

"MIKKEI MINUSTA VOISI TULLA HYVÄÄ KORIPALLOILIJAA?"

Mängu vaheajal demonstreerisid külalisdelegatsiooni juhid oma osavust känguru keppidega hüppamises ja mängu lõpul kingiti need kepid meile. Poleks halb, kui taolised emotsionaalsust tõstvad treeningvahendid jõuaksid tootmisse ka meil. Et me oleme mitmeid kordi olnud soomlaste võõrustajateks, siis on loomulik, et järgneva sõpruskohtumise kohaks saaks Helsingi.

Ü. MANDRE

Lõppes sulgpallihooaeg

Palju huvitavaid võistlusi oli tänava instituudi sulgpalluritel. Märkatavalt tõusis ka mängijate sportlik tase. Kolm mängijat täitis I spordijärgu, üle 50 üliõpilase, õppejõu ja teenistuja võitis aktiivselt osa edetabeli mängudest. Üheks pidevaks tabeli «kontrollijaks» oli autoteede kateedri vanemõpetaja tehnika-kandidaat Ants Vaimel. Ühe aastaga sai algajast II järgu sportlane! Veel tähtsam on aga see, et A. Vaimel on kaasa tõmmanud kogu kateedri pere, kellest juba neli mängijat omavad spordijärgu.

Instituudi õppejõudude võistkond (abiellupar Nurgesed, I. Kullerkup, L. Tamm, H. Koppel, H. Erm ja H. Meelismaa) võitis ligi 2 kuud kestnud Tallinna Elektrotehnika Tehase karikavõistlused (finaalis võideti «Tööstusprojekti» 9:2, TET-i 6:4 ja Tallinna Lastestaadioni võistkonda 6:4).

Võitjana tuldi tagasi ka Kaunase peetud TPI—KPI—RPI õppejõudude spartakiaadi sulgpalliturniirilt. Mõlemad vastased alistati 4:1.

Juunikuul jätkuvad instituudis «väljakutse mängud» — ja siis suvepuhkusele, et septembris uuesti alustada seda kerget, kuid siiski rasket mängu!

Suvel aga mängime sulgpalli vabas looduses ning viimistleme tehnikat. Toome selle spordiala juurde uusi mängijaid.

P. JAHU

NÄHTAVASTI OLI PÕHJUST KARTA

Ühel kevadpäeval läks väga salapärasel asjaoludel kaduma õpperühma LA-21 grupipäevik. Ja jäigi kadunuks. Kui aga kolm nädalat hiljem samasugune lugu kordus, otsustati rühmas asi õige tõsiselt käsile võtta. «Araajamine» pandi toime otse loengu ajal, seega pidi kadunud päevaraamat auditooriumis olema. Läbiotsimise tulemusena leiti otsitav ese üliõpilase Riho Aida mapist. Tema muidugi — ei ole süüdi. Päeviku oli sinna sokutanud tema

Spordi- ja reisijuttu kevadisest Helsingist

Tallinna Polütehnilisel Instituudil on tulnud viimastel aastatel pidevalt organiseerida võistlusi ja vastu võtta spordidelegatsioone välisriikidest. Meie esindusvõistkonnad on kohtunud välisvõistkondadega korv- ja võrkpallis, sulgpallis, ujumises ja veepallis.

Küllaltki suure ulatusega spordialaks on kujunenud instituudis sulgpall. Väikesearvulisest sulgpalliperest on kasvanud tugev kollektiiv, kes on pidanud juba terve rea välisvõistlusi. Kui vahepealsed kohtumised Jaapani ja Indoneesia sulgpalluritega olid heaks kooliks, siis nüüd tutvuti ka põhjariigi sulgpallitasemega. Traditsiooniliseks kujunesid igaaastased sõpruskohtumised Helsingi «Tapion-Sulka» klubi ja TPI esindusvõistkondade vahel. Ka nendelt kohtumistelt saadi palju kogemusi ja häid võistluskaaslasi.

Seekordne reis viis TPI esinduse külla põhjanaabritele. Kevadisel päeval astuti laevapardale ja hakati ootama Soome lahe tuult ja tormi. Seda ei tulnudki kaua oodata. Juba tunni aja pärast, kui 8-palline tuul kõigutas laeva mitmes suunas, olid varasemad vestluskaaslased üksteisest eemaldunud ja otsisid laeval vaikselt nurki oma mõtete ja tormi tunnetamiseks. Kannatada said kõik — ka reisijad. See esimene tõsine merekatsumine näitas, et ka Soome laht pakub «meeldivat» meresõiduvaheldust linnarahvale. Alles Soome lootslaeva akrobaatiline lähene- mine ja uuesti kadumine merevoogudesse näitas meile, et mere- reisi hakkab lõpule jõudma.

Kaljuvahelise sissesõit Helsingi sadamasse on meeldivaks elamuseks igale reisijale. Tolliformaaluste käre ja korrektnete täitmise ja juba ootas meid mit- melt poolt «Terve tuloa», lilled,

VÕIDUD UJUMISE JA ORIENTEERUMISSPORDIS

Riia, Kaunase ja Tallinna polütehniliste instituutide I spartakiaadi raames toimusid VSÜ «Kalevi» Siseujulas võistlused ujumises ja Ardu lähedal selgitati võitjad orienteerumisspor- dis. Mõlemal alal võitsid meie üliõpilased.

Viimase alana on käimas võist- lused tennisel Suvorovi väljaku- tel (algusega kell 11).

Ü. MANDRE

hea sõber ja kaasvõitleja Kalju Allikmäe. Rühmavanemale «när- viködi» tegemiseks, nagu nad üt- lesid. Hoopis enam tuleb arvata, et neil tõsisel põhjusel oli päe- viku olemasolu karta. Et aga kahtlus ka esimese päeviku äraajamise asjas nüüd kohe nen- de peale langes ja et asjaosalis- ed ise ka suuremat asja mehed pole, otsustas rühmakoosolek neile endile veidi «närviködi» teha.

Koosoleku ettepanekul aval- dati Riho Aidale ja Kalju Allik- mäele rektori käskkirjaga vali noomitus.

«AMIGOS» TEATAB

Kitarristid «Amigos» kuulutavad välja KONKURSI TRUMMI- LÖÖJA KOHALE. Soovijail registreerida TPI klubijuhataja juu- res Kaliniini 101, a/ü komitees (tel. 742-51).

KIRJASTUS-GRUPI

VÄLJAANDEL ILMUS

K. Ojaste. Hüdrogeoloogia. Tal- linn, 1968, 140 lk., 400 eks., 28 kop.

M. Nanits. Peenmehhanismide

elemendid. Teatmaterjale üliõpilaste koduste ja kursuse- tööde tegemiseks. Tallinn, 1968, 112 lk., 400 eks., 23 kop.

A. Pärnapuu. Kahekomponen- dilised olekudiagrammid. Prog- rammeeritud õppevahend. Tal- linn, 1968, 88 lk., 500 eks., 19 kop.

Teatmik TPI Majandusteadus- konda astujaile 1968. a. Tal- linn, 1968, 60 lk., 500 eks., 10 kop.

käepigistused ja õhtusöök Hel- singi koduses linnakohvikus.

Majutati meid Helsingi olüm- piastaadionil asuvasse hotelli. Ei saa märkimata jätta seda rah- vusterikkust sealsetes hotellitu- bades, kustariif on tunduvalt ma- dalam linna hotellidega võrreldes (5 marka linnade hotellide 25—30 marga vastu). Turistid, noored sportlased, reisigrupid, võistlus- teks valmistuvad võistkonnad ja rootsi, inglise, jaapani, soome, saksa ja prantsuse keelte kasu- tamine ruumides viis meid kor- rapealt rahvusvahelisse seltskon- da. Saime vestelda ka kahe Austraaliast sissesõitnud eest- lanna-ajalooõpetajaga, kes rän- davad Euroopa teedel ja teeni- vad eri riikides ise endile sõidu- raha. Võisime neid tervitada ka kahepäevasel matkal Tallinnas.

Esimese päeva õhtut kasutati treeninguteks ja viisakusvisiiti- deks.

Võistlused olid planeeritud tei- sele päevale. Hommikupoolik kul- lus linnaga tutvumiseks. Juba kell 16 rivistusid võistkonnad Helsingi ühes sisehallis. Tradit- sioonilised avatervitused. Soome poolt tõi tervituse Soome Sulg- palliföderatsiooni president O. Jaakkola. Mälestussuveniiride vahetused ja viie väljakuga sise- hallis algas järjekordne kohtu- mine. Arvestades võistkondade tugevdamist meie poolt 1 nais- mängija ja soomlastel 1 mees- mängija osas teistas klubist, ei teatud esialgu veel jõudude va- hekorda.

Võistlused kulgesid järgmiselt: Alustati meespaarismängudega. J. Nuuter ja T. Sander kaotasid E. Lääkköle ja R. Wikströmile 4:15, 15:5 ja 8:15. J. Tarto ja R. Kristianson viigistasid seisuga P. Pekkoneni ja H. Vilske vastu tu- lemusega 15:8 ja 15:8. Seis 1:1 näitas, et jõukatsumine võib tul- la küllaltki tugev. Ka naispaar- ismäng kinnitas seda. E. Valg- ma ja S. Nurges võitsid S. Jor- manaineni ja T. Pekkoneni tule- musega 17:18, 15:8 ja 15:1.

Segapaarismängus kujunesid tulemused samuti võrdseiks. J. Nuuter ja R. Valgma kaotasid E. Lääkköle ja S. Jormanaineni 10:15 ja 9:15, kuid J. Tarto ja S. Nurges võitsid omakorda R. Wikströmi ja T. Kanthi 15:6, 16:17 ja 15:6.

Otsustavaks pidid kujunema üksikmängud. Siin J. Nuuter kaot- tas E. Lääkköle 9:15, 14:17, R. Kristianson P. Pekkoneni 13:18, 2:15. Võitis T. Sander H. Vilske 15:7 ja 15:5. Nii vajalik viigivõi- malus matsis J. Tarto ja R. Wik- strömi vahel oli küllaltki lähedal — kui esimeses geimis J. Tarto kaotas 8:15 siis teises geimis omas ta seisul 14:8 reaalse või- maluse, kuid soomlane viigistas ja võitis ka teise geimi tulemu- sega 17:15. Seega võitsid soomlas- ed üksikkohtumised meeste 3:1.

Naisüksikmängud pidid otsus- tama seekordse kohtumise lõp- liku tulemuse. S. Nurges võitis T. Pekkoneni 15:3 ja 15:2. Seega üldseis oli 5:5. Viimases kohtu- mises R. Valgma edukas algus ei kindlustanud siiski võitu ja ta pidi alla vanduma tulemusega 1:2. Sellega oligi otsustatud seekord- ne matškohtumise tulemus. Napp- kaotus 5:6 näitab, et tulemusega võib rahule jääda, arvestades võistlustel sulgpallide kasutamist, millistega meie mängijatel puu- dub võimalus harjutamiseks.

Kevadine võimeteproovimine rahvusvahelisel areenil oli järje- kordseks heaks kogemustekooliks edaspidise meisterlikkuse tõstmis- sel.

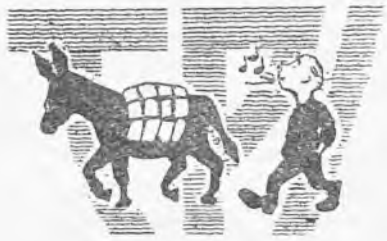
A. JÜRISSON

Vast. toimet. aset. V. VOLT

Organ парткома, ректората, ко- митета ЛКСМЭ и профкома Та- ллинского политехнического инсти- тута газета «Таллинский политех- ник». Hind 2 kop. Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Ptk tn. 40/42. Tellimise nr. 1996

MB 06007

Matkarajad kutsuvad

kaasa, sest sellega lisad punkte nii enda ja õpperühma arvele ja tõstad TPI matkajate punktide- seisu vabariikliku matkavõistlu- se arvestuses.

«Autostopi» soovijaile tuletame meelde, et teilt oodatakse 3 matkapäeva. 1968. a. «Auto- stopi» väljaandmisest teatab reklaam.

TPI matkavõistluse kohta tahab teile mõne sõna öelda meie klubi matkahaldjas Tiina. Ta silmakesed on üsna rõõmsad, kui ta teatab, et tänavau on meil täidetud 311 järku. matkaspor- dis ja 11 matkajale on kinnita- tud rinda märk «NSVL Turist», et matkajaid on sel aastal olnud üle 300 ja et kokku on matkara- dadel viibitud umbes 1000 päeva. Aga need arvud võiksid tublisti suuremad olla! Tiinale hakkasid oma matkalustiga meeldima elektrisüsteemide kateedri kan- ged mehed, kes on jõudnud sel aastal juba üle poole tosina mat- ka läbi viia ja suvel kavatsevad kuuldavasti Kaukaasia nõlvu ründama minna. Tiina võttis nõuks oma võrgutajate juurde üle kolida. Aga võib-olla kavatseb mõni teine kollektiiv või õpperühm teda sealt varsti ära meelitada? Eks proovige, kuid pidage meeles, et meie Tiinale meeldivad vaid parimad mat- kajad!

Mis on sellel fotol ebaharilik- ku? Mitte midagi! Vastupidi — kõik on väga harilik. Harilik hommikupoolik, harilik teerada üle muru, tuhandete jälgede tal- latud.

Ebaharilik on see, et järje- kordne jäljetegija on TPI tu- deng. Mitte esimene ega ainus. Ebaharilik ja hirmus on, et see on kõige harilikum TPI tudeng. Kas olete sellele mõelnud?

Näete — ta ei võistle 100 meetri jooksus ega põgene murdja looma eest ega rutta ka saabuvalle autobussile. Teeb ra- hulikku jalutuskäiku murul, mille teised inimesed oma käte- tööna kunagi löid.

